

Çizelge 108. Türkiye'nin Pomza ihracatı

Yıl	Miktar (Ton)	Değeri (\$) Fiyatı (SfTon)
1982	3	600 200
1983	16	8,000 513
1984	102	30,000 294
1985	372	89,000 239
1986	2,570	730,000 284
1987*	32,564	6,916,664 213

x: 7 aylık **dönemi** kapsamaktadır,
Kaynak: Türkiye Pomza Taşı Semineri, 1988

2.20. SÖLESTİN**2.20.1. Rezerv**

Çizelge 109'da dünya sölestin rezervlerine ait bilgiler verilmiştir.

Çizelge 109. Dünya Sölestin Rezervleri (Bin ton Stronsyum)

Ülke	Rezerv	Rezerv+Potansiyel
ABD	—	1,500
Meksika	7,500	11,700
Avrupa	3,600	4,500
Asya	2,700	3,200
Avustralya	—	90
Toplam	13,800	20,990

Kaynak : DPT Yayın No 2147, 1988

Çizelge 110. Dünya Sölestin Üretimi (ton)

Ülke	1975	1979	1981	1983	1985	1986	1987
Kanada	35,150						
Arjantin	517	1,654	207	800	1,160	1,140	1,140
Cezayir	-	5,830	5,375	3,100	12,400	12,400	12,400
Iran	V,Y,	8,270	4,960	4,960	10,340	50,150	51,700
italya	724	-	1,240	3,100	7,650	10,630	10,800
ispanya	8.270	33,200	18,200	35,150	62.000	90,970	90,970
ingiltere	2,894	4,300	4,960	18,000	38,660	45,500	45,500
Kıbrıs				-	-	12,400	12,400
Meksika	14,472	41,349	30,000	39,300	72,980	72,980	73,600
Türkiye	-	18,184	9,100	15,100	79,800	79,800	124,000
Pakistan	-	-	620	310	1,550	2,480	45,480
SSCB	2.067	2,068	2,100				
Toplam	64,815	117,800	74,600	120,000	286,760	378,435	425,900

Kaynak : DPT Yayın No 2147, 1988

2.20.2. Üretim

Dünyada en büyük üretici Türkiye'dir. Türkiye 124 bin ton/yıllık üretimi ile dünya sölestin üretiminin % 30'unu gerçekleştirmektedir.

Çizelge 110'da dünya sölestin madeni üretimine ait bilgiler verilmiştir.

2.20.3. Tüketim

Sölestin bir stronsyum minerali olup televizyon tüpü üretiminde (% 40), elektronik sanayiinde (% 25), piro metalürjide (% 25), metal arıtımında (% 5) tüketilmektedir.

Büyük tüketicilerden olan ABD'de pazara Meksika'nın hakim olduğu belirtilmektedir.

Ocak 1987 itibarıyla, 60 mikron inceliğe öğütülmüş sölestinin ocakta teslim fiyatının 98 Sterlin/ton olduğu rapor edilmektedir.

2.20.4. Türkiye'de Sölestin

Türkiye'nin yıllara göre üretimi Çizelge 111 'de verilmiştir.

Türkiye'de üretilen sölestinin son yıllarda konsantre olarak, B.Almanya ve SSCB'ne satıldığı belirtilmektedir. Son yıllarda sölestin pazarında K.Çin'in rekabeti olduğu rapor edilmektedir.

Çizelge 112'de Türkiye'nin sölestin ihracatına ilişkin bilgiler verilmiştir.

Çizelge 111. Türkiye'nin Sölestin Üretimi
(Ton)

1977	18,600
1979	18,184
1981	9,100
1983	15,100
1985	79,800
1986	79,800
1987	124,000

Kaynak : Mineral Commodity Summaries, 1988; DPT Yayın NO 2147, 1988

Çizelge 112. Türkiye'nin Sölestin İhracatı
(\$/ton)

Yıl	Ton	Değer (1000\$)
1977	16,610	1,324
1978	17,468	879.4
1979	18,370	961.4
1980	16,330	1,165.4
1981	22,950	2,369
1982	16,500	1,800
1983	37,150	3,907.7
1984	49,993	4,808.8
1985	60,860	5,173.1
1986	47,140	4,100.9

Kaynak : DPT Yayın No 2147, 1988

2.21. VOLFRAM

1987'de dünya volfram endüstrisi kötü bir yıl geçirmiştir. 1986'da volfram üreticileri kötü şartlara dayanmışlardı. 1987'de ise çok küçük gelişmeler kaydedilmiştir.

Fiyatlar, 1986'dakinin ancak % 3 üzerine çıkabilmiş, konsantre tüketimi % 2'lik bir düşüş göstermiştir. En önemli gelişme, Batı Bloku'nun konsantre üretiminin çökmesi olmuştur; Batı Bloku'ndaki konsantre üretiminde % 32'lik bir azalma olmuş, bir çok maden kapanmış ya da çok düşük bir kapasitede üretim yapmak zorunda kalmıştır. Stoklardaki düşme ve aynı zamanda Çin'den yapılan ithalat, en önemli parametreler olarak kaydedilmiştir.

Çin'in volfram satıcıları Batı'daki tüketicilere çok düşük fiyatlarla volfram ürünlerini satmayı teklif etmişler, Avrupa ve ABD pazarlarına APT (amonyum para tungsten) ve FeW (ferro tungsten) ürünlerini satmışlardır.

1987'de ABD'de Refractory Metals Association, hükümeti ikna ederek, Çin'den ithal edilen ucuz volfram ürünlerinin, volfram sanayini tehlikeye düşürdüğünü ve buna karşı önlem alınması gerektiğini hükümete kabul ettirmiştir.

1987 sonunda dünya volfram talebinde bir kıpırdanma görülmüş, konsantre fiyatları artmaya başlamış ve volfram endüstrisinin kötü durumundan kurtulacağına dair işaretler belirlemeye başlamıştır.

2.21.1. Rezerv

Çizelge 113'de dünya volfram rezervlerine ait bilgiler verilmiştir.

Çizelge 113. Dünya Volfram Rezervleri
(Bin lb)

Ülke	Rezerv	Rezerv +Potansiyel
ABD	150,000	290,000
Avustralya	130,000	140,000
Avusturya	15,000	20,000
Bolivya	45,000	130,000
Brezilya	20,000	20,000
Burma	15,000	15,000
Kanada	480,000	670,000
Fransa	20,000	20,000
G. Kore	58,000	60,000
Portekiz	40,000	40,000
Tayland	30,000	30,000
Diğer Piyasa		
Ekonomili Ülkeler	232,000	260,000
Çin	1,200,000	1,230,000
SSCB	280,000	490,000
Diğer Merkezi		
Planlı Ülkeler	85,000	105,000
Dünya Toplamı	2,800,000	3,520,000

Kaynak : Mineral Commodity Summaries, 1988